

**ผลสำเร็จของการให้นม 90 วัน 90 กล่อง และความพึงพอใจของหญิงตั้งครรภ์ที่มีต่อโครงการ
มหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต เทศบาลตำบลทะเลเมนชัย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์
พ.ศ.2561**

The success of 90 day feeding of 90 boxes and the satisfaction of pregnant toward
The first 1000 days of the life of Tamenchai municipality, Lamplaimat, Buriram,
2018

บุหงา บุราสิทธิ์
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบุแปบ อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของหญิงตั้งครรภ์ในเขตเทศบาลตำบลทะเลเมนชัย อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ ที่มารับบริการฝากครรภ์ที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบุแปบ ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2560 - 30 เมษายน 2561 จำนวน 11 ราย และได้รับนมจืด 90 วัน 90 กล่อง เสริมในแต่ละไตรมาสของการตั้งครรภ์เพิ่มเติมจากการดื่มนมปกติในระหว่างตั้งครรภ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดที่เข้าร่วมโครงการมหัศจรรย์ 1000 วันแรกแห่งชีวิต โดยโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบุแปบ เป็น 1 ใน 7 รพ.สต. นำร่องของจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ได้ร่วมโครงการนี้ ซึ่งเป็นโครงการของเขตสุขภาพที่ 9 กลุ่มจังหวัดนครชัยบุรีรินทร์ (นครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์) ได้เริ่มโครงการตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2560 โครงการมหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิตนี้ เป็นการเตรียมความพร้อมของสตรีตั้งครรภ์และหลังคลอดไปจนกระทั่งเด็กอายุ 2 ปี ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดสุขภาพและโรคในอนาคตได้ จึงต้องให้ความสำคัญกับโภชนาการที่ดีตั้งแต่ช่วง 1000 วันแรกของชีวิต เริ่มตั้งแต่เน้นดูแลให้หญิงตั้งครรภ์มีภาวะโภชนาการที่ดี น้ำหนักเพิ่มตามเกณฑ์ เพื่อให้ทารกแรกคลอดมีน้ำหนักมากกว่า 2500 กรัม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบเก็บข้อมูลส่วนบุคคลในหญิงตั้งครรภ์และสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่าหญิงตั้งครรภ์กลุ่มเป้าหมายมี อายุ 21-34 ปี จำนวน 7 ราย อายุต่ำกว่า 20 ปี 3 ราย และอายุมากกว่า 35 ปี 1 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการตั้งครรภ์แรก ร้อยละ 63.64 ก่อนตั้งครรภ์มีค่า BMI น้อยกว่ามาตรฐาน 5 คน ปกติ 4 คน อ้วนระดับ 1 จำนวน 2 คน หลังจากเข้าร่วมโครงการพบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีน้ำหนักเพิ่มตลอดการตั้งครรภ์ น้อยกว่า 10 กิโลกรัม ร้อยละ 27.27 น้ำหนักเพิ่ม 10- 15 กิโลกรัม ร้อยละ 54.55 น้ำหนักเพิ่มมากกว่า 15 กิโลกรัม ร้อยละ 18.18 ฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ ร้อยละ 90.91 โดยหญิงตั้งครรภ์ทั้งหมดได้รับการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ตามเกณฑ์คุณภาพ 100% น้ำหนักทารกแรกเกิดน้อยกว่า 2500 กรัม ร้อยละ 9.09 น้ำหนักทารกแรกเกิด 2500 - 4000 กรัม ร้อยละ 90.91 หญิงตั้งครรภ์มีความพึงพอใจด้านกระบวนการขั้นตอนการให้นมอยู่ในระดับมากด้านระยะเวลาการให้นม 90 วัน 90กล่องอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านปริมาณการให้นม 90 กล่องอยู่ในระดับมาก ด้านประโยชน์ที่ได้รับการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ภาพรวมความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลสำเร็จครั้งนี้เกิดจากความร่วมมือของเทศบาลตำบลทะเลเมนชัย ที่ได้สนับสนุนงบประมาณภาคประชาชน เพื่อสนับสนุนนมจืดให้แก่หญิงตั้งครรภ์ ส่งเสริมให้มีภาวะโภชนาการที่สมบูรณ์ ส่งผลดีต่อทารกในครรภ์ ข้อเสนอแนะ การให้นมจืดเสริม 90 กล่อง เพิ่มเติมจากการซื้อนมดื่มเองของหญิงตั้งครรภ์ในรายปกติ และเน้นเพิ่มอาหารโปรตีนสูง คือไข่ไก่ ให้แก่หญิงตั้งครรภ์ที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน(สมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก,2559) ในช่วงสัปดาห์ที่ 28 ของการตั้งครรภ์ สามารถทำให้น้ำหนักหญิงตั้งครรภ์เพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีความสัมพันธ์ต่อการคลอดทารกแรกเกิดน้ำหนักมากกว่า 2500 กรัมได้

คำสำคัญ : ภาวะโภชนาการหญิงตั้งครรภ์ , ทารกแรกเกิดน้ำหนักตัวน้อย